

Domeniul Agricultură

Calificarea Tehnician agronom/ Tehnician horticultor/ Tehnician zootehnist/

Tehnician în agricultură ecologică/ Tehnician în agroturism/ Tehnician

agromontan/ Tehnician veterinar/ Tehnician pentru animale de companie/

Tehnician în agricultură

Modul II Unități agricole în relația cu piața

Capitolul Intreprinderile agricole

Lecția Ferme agricole de semisubzistență. Cooperative agricole. Societăți agricole și alte forme de asociere în agricultură. Persoane fizice autorizate și întreprinderi familiale

Autor profesor Andriucă Ana Maria

FIȘĂ DE DOCUMENTARE

Dimensiunea economică a unei exploatații agricole este măsurată prin **Producția Standard totală (SO)** a exploatației, exprimată în euro.

Dimensiunea fermei reprezintă unul dintre criteriile importante în accesarea fondurilor europene pentru agricultură. Fermierii care doresc să obțină finanțare nerambursabilă trebuie să își evalueze exploatația agricolă în funcție de coeficienții de producție standard (S.O) care corelează suprafețele cultivate și animalele deținute de valoarea economică a acestora. Astfel, **dimensiunea fermei reprezintă suma tuturor S.O. pentru hectarele cultivate și animalele deținute.**

În funcție de dimensiunea economică, fermele se clasifică astfel:

- ➔ **fermă de subzistență** - exploatație agricolă cu dimensiunea economică **sub 1999 SO**, care produce în totalitate pentru consum propriu;
- ➔ **fermă de semisubzistență** - exploatație agricolă cu dimensiunea economică **între 2000-7.999 SO**, care își asigură consumul propriu și o mică parte din producție o vinde;
- ➔ **fermă mică** - exploatație având dimensiunea economică **între 8.000-11.999 SO**, care comercializează mai mult de 50% din producție;

- ➔ **fermă medie** - exploatație agricolă cu dimensiunea economică **între 12.000-250.000 SO**, care își comercializează întreaga producție agricolă pe care o realizează;
- ➔ **fermă mare** - exploatație agricolă cu dimensiunea economică **peste 250.000 SO**, care își comercializează întreaga producție agricolă pe care o realizează.

Dimensiunea economică a unei exploatații agricole

1. Culturi

Pentru toate tipurile de culturi (excepție ciupercile) se aplică formula:

$$\text{SO 2013} = \text{nr. ha cultura} \times \text{coeficient cultura SO 2013}$$

2. Animale

Pentru toate speciile de animale se aplică formula:

$$\text{SO 2013} = \text{nr. capete specie} \times \text{coeficient specie SO 2013}$$

mai puțin în cazul păsărilor de curte la care coeficientul calculat este la 100 capete.

Exemple de calcul:

Exploatația deține următoarele categorii de bovine:

- 10 vaci de lapte care au fătat 12 viței,
- 2 tauri mai mari de doi ani,
- 3 vițele mai mari de 2 ani destinate sacrificării,
- 3 bovine femele care au fătat 3 viței, bovine ținute exclusiv pentru producția de viței

Dimensiunea economică a exploatației va fi:

$$\text{SO 2013} = 10 \times 1200,46 + 2 \times 216,38 + 2 \times 817,88 + 3 \times 801,38 + 3 \times 515,85 = 18024,81 \text{ Euro}$$

Fermele agricole de subzistență

Ferma agricolă de subzistență este asigurată în mod preponderent din producția micilor gospodării țărănești. Aceste produse nu mai tranzitează piața, ci îmbracă forma autoconsumului.

Fermele agricole de semisubzistență

Fermele agricole de semisubzistență sunt exploatațiile agricole aparținând persoanelor fizice în calitate de producători agricoli individuali înregistrați în **Registrul exploatațiilor agricole** sau înregistrați ca persoane fizice autorizate, întreprindere individuală, întreprindere familială care **produc pentru consumul propriu**, iar, după caz, **comercializează surplusul**.

Cooperativa agricolă

Cooperativa agricolă este o organizație formată prin asocierea liber consimțită a unui grup de persoane pentru producerea, cumpărarea, desfacerea în comun a unor produse, pentru prestarea unor servicii în interesul privat al membrilor săi respectând principiile cooperatiste:

- a. **principiul asocierii voluntare și deschise**, potrivit căruia cooperativele sunt deschise tuturor persoanelor capabile să utilizeze serviciile lor și care sunt de acord să își asume responsabilitățile calității de **membru cooperador**, fără nici un fel de discriminare pe criterii de naționalitate, origine etnică, religie, apartenență politică, origine socială sau sex;
- b. **principiul controlului democratic al membrilor cooperadori**, potrivit căruia cooperativele sunt organizații democratice care sunt controlate de către membrii cooperadori care participă la stabilirea politicilor și adoptarea deciziilor;
- c. **principiul participării economice a membrilor cooperadori**, conform căruia membrii contribuie în mod echitabil la constituirea proprietății cooperativei agricole. Membrii cooperadori primesc, de regulă, o compensație limitată în bani sau în natură, din profitul stabilit pe baza situației financiare anuale, proporțional cu participarea fiecăruia la profitul realizat de către cooperativa la care este membru;
- d. **principiul educării, instruirii și informării membrilor cooperadori**, conform căruia cooperativele asigură educarea și instruirea membrilor lor, astfel încât aceștia să poată contribui efectiv la dezvoltarea cooperativelor agricole din care fac parte;
- e. **principiul cooperării între cooperative**, potrivit căruia cooperativele servesc membrii proprii și colaborează cu alte cooperative;
- f. **principiul preocupării pentru comunitate**, conform căruia cooperativele acționează pentru dezvoltarea comunităților din care fac parte.

Avantajele cooperativelor agricole:

- posibilitatea înființării lor și de către persoane care dispun de un capital mic;
- scutirea de la plata impozitului agricol pentru primii cinci ani de la constituire;
- accesul la subvenții la fondurile publice și la fonduri externe prevăzute în programul de susținere a agriculturii României;
- scutirea de la plata taxelor vamale pentru importurile de tractoare, mașini și utilaje agricole sau echipamente de irigat;

- crearea de noi locuri de muncă;
- contribuția la dezvoltarea rurală.

Societăți agricole și alte forme de asociere în agricultură

Grupurile de producători

Grupurile de producători sunt persoane juridice cu gestiune economică proprie și asociații de fermieri care comercializează la comun produsele obținute. Aceste grupuri asigură producția planificată și adaptată cererii pieței, promovează aprovizionarea și plasarea pe piață a produselor obținute de membrii lor.

Membru al unui grup de producători poate fi oricine deține legal o bază de producție, își declară în scris intenția de a comercializa producția agricolă proprie și plătește cotizația. Membrii sunt obligați să aplice reglementările adoptate de organizația de producători cu privire la raportarea producției și protecția mediului înconjurător.

Avantajele grupurilor de producători:

- reducerea costurilor de producție (de exemplu, prin achiziționarea de utilaje care sunt folosite în comun de toți membrii);
- exploatarea unor suprafețe de teren care permit aplicarea tehnologiilor moderne;
- posibilitatea planificării și modificării producției conform cererii cantitative și calitative de pe piață;
- accesul mai ușor la fondurile europene și la contractarea creditelor bancare;
- facilitarea comunicării între fermieri, precum și între reprezentanții lor și instituțiile guvernamentale;
- creșterea capacității de negociere, în vederea obținerii unor prețuri mai bune atât la cumpărarea în comun a materiilor prime necesare producției, cât și la valorificarea produselor;
- promovarea mai eficientă a producției, atât pe piața internă, cât și pe cea externă.

Societatea agricolă

Societatea agricolă, cea mai importantă formă de asociere în agricultură, este o societate de tip privat, cu un număr nelimitat și schimbător de asociați, având ca obiect exploatarea agricolă

a pământului, animalelor și altor mijloace aduse în societate, precum și realizarea de investiții de interes agricol. Obligațiile societății agricole sunt garantate cu patrimoniul social.

Avantajele societăților agricole

- membrii companiei au răspundere limitată;
- acțiunile din afacere pot fi ușor transferate.

Dezavantajele societăților agricole:

- costuri ridicate pentru înființare;
- sunt necesare acțiuni de capital (capital social) la momentul înființării;
- băncile vor ca împrumuturile să fie garantate prin garanții sau ipoteci pe proprietăți sau imobile;
- este obligatorie contabilitatea cu dublă înregistrare (sistem contabil în partidă dublă).

Asociația

Asociația este constituită din trei sau mai multe persoane care pun în comun (pe baza unei înțelegeri) și fără drept de restituire contribuția materială, cunoștințele sau aportul lor în muncă, pentru realizarea unor activități în interes general, comunitar sau, după caz, în interes personal.

Avantajele asociațiilor:

- posibilitatea de negociere a unui preț mai bun al produselor;
- degrevarea producătorului de responsabilitatea vânzării;
- un branding și un marketing mai bun al produselor;
- oferirea de servicii diverse către membri (servicii tehnice, de informare și consultanță);
- posibilitatea investițiilor în infrastructuri de depozitare sau procesare;
- trecerea de la vânzarea produselor agricole neprocesate la cele procesate;
- punerea în valoare a resursele locale și crearea de produse locale;
- vânzarea prin intermediul marilor retaileri, târguri, magazine;
- accesarea mai ușoară a fondurilor europene;
- gestiune mai bună a riscurilor în agricultură;
- realizarea parteneriatelor benefice pentru membri (de exemplu, parteneriate cu institute de învățământ);
- crearea locurilor de muncă permanente și sezoniere;
- comunicarea și sprijinul între membri;

- formarea liderilor în agricultură (aceștia reprezintă interesele fermierilor).

Persoană fizică autorizată (PFA)

Persoana fizică autorizată (PFA) poate să desfășoare orice formă de activitate economică permisă de lege, folosind în principal propria forță de muncă. Înregistrarea ca PFA rămâne una dintre formele de organizare cele mai des întâlnite pentru desfășurarea unei afaceri. Se recomandă în cazul unei afaceri mici. Contabilitatea prin intermediul unui borderou în care se trec toate veniturile și cheltuielile lunare și nu necesită prezența unui contabil.

Avantajele PFA-urilor:

- costurile înființării PFA-ului sunt relativ reduse;
- cheltuielile de administrare sunt reduse, contabilitatea poate fi ținută chiar și de persoana care a solicitat înființarea PFA-ului;
- atragerea fondurilor europene;
- impozit de 16%;
- PFA-ul poate avea angajați (cel mult trei angajați proprii);
- modalitatea simplă de înființare care presupune un număr minim de documente;
- costurile reduse legate de înmatricularea societății la Registrul Comerțului;

Întreprinderea familială

Întreprinderea familială (I.F.) este constituită din 2 sau mai mulți membri ai unei familii. Întreprinderea familială, prin reprezentantul său, poate colabora cu alte persoane fizice autorizate ori cu alte persoane juridice, pentru efectuarea unei activități economice.

Membrii unei întreprinderi familiale sunt asigurați în sistemul public de pensii și au dreptul de a fi asigurați în sistemul asigurărilor sociale de sănătate și al asigurărilor pentru șomaj, în condițiile prevăzute de lege.

Avantaje:

- întreprinderea familială poate avea un număr maxim de opt angajați, față de trei la un PFA;
- disponibilitatea unui număr mai mare de coduri CAEN;
- taxele legate de înființarea unei întreprinderi familiale au fost eliminate;
- poate fi închisă în maximum o săptămână, ceea ce va atrage costuri mai mici.

Principalele deosebiri

PFA

- maxim 3 angajați
- maxim 5 coduri CAEN
- organizată de o persoană fizică ce folosește, în principal, forța sa de muncă
- 16% impozit pe venit sau cotă fixă

Î

- maxim 8 angajați
- maxim 10 coduri CAEN.
- organizată de un întreprinzător persoană fizică
- 16% impozit pe venit sau cotă fixă

SRL

- Limitările sunt mai reduse cu privire la asociați, codurile CAEN, reinvestirea profitului,
- Nu există scutire de la plata CAS-ului (pensiei)
- 3% impozit pe cifra de afaceri, 1% cu un salariat angajat

SRL-D

- Există limitări stricte cu privire la asociați, la codurile CAEN din obiectul de activitate, la reinvestirea profitului de pe un an pe altul,
- Există scutirea de la plata CAS-ului (pensiei) din partea angajatorului pentru cel mult 4 salariați.
- 3% impozit pe cifra de afaceri, 1% cu un salariat angajat

FIȘĂ DE LUCRU

I. Faceți asocierea între **dimensiunea fermei** reprezentată prin coeficienții de producție standard (S.O) din coloana A și tipul de fermă din coloana B.

A		B	
Coeficient de producție standard (S.O)		Tip de fermă	
1	2000-7.999	a	Fermă medie
2	8.000-11.999	b	Fermă mare
3	sub 1999	c	Fermă mică
4	12.000-250.000	d	Fermă de semisubzistență
5	peste 250.000	e	Fermă de subzistență
6	sub 199		

II. a) Folosind valorile SO2013, **calculați** dimensiunea economică a unei exploatații agricole care deține următoarele categorii de animale și culturi vegetale:

- Pui pentru carne- 10.000 capete
- Bovine sub 2 ani – masculi- 15 capete
- Bovine sub 2 ani – femele- 10 capete
- Vaci pentru lapte- 8 capete
- Bovine sub 1 an – 4 capete
- Ovăz- 20 ha
- Porumb boabe- 50 ha
- Rapiță- 14 ha
- Pășuni și fânețe permanente- 20 ha
- Vii – struguri de masa- 4 ha

b) După modelul de mai sus realizați un exercițiu asemanător inspirându-vă din viața reală. Dați spre rezolvare exercițiul creat, unuia dintre colegi.

III. Accesează un browser instalat pe calculatorul tău și caută pe Internet informații despre o cooperativă agricolă din România. Descrie modul de organizare și activitățile desfășurate în cadrul acesteia.

IV. Producătorii de porumb din România sunt organizați în asociații de producători. Caută informații despre cea mai apropiată asociație din zona ta și identifică următoarele:

- a) Scopul asociației
- b) Membrii fondatori și structura de organizare
- c) Obiectivele asociației
- d) Datele de contact

V. Producătorii de lapte din România sunt organizați în asociații de producători. Caută informații despre cea mai apropiată asociație din zona ta și identifică următoarele:

- a) Scopul asociației
- b) Membrii fondatori și structura de organizare
- c) Obiectivele asociației
- d) Datele de contact

VI. Descoperiți în anagrama de mai jos tipurile de forme de organizare întâlnite în agricultură.

A	F	G	H	L	O	C	A	L	I	Z	A	P	E	R	C	O	O	P	E	R	A	T	I	V	A	F
S	F	F	G	B	N	M	J	U	Z	T	E	D	F	H	J	K	E	Y	A	Q	W	D	C	V	C	V
W	E	S	R	L	T	H	Z	J	K	O	L	S	R	L	D	J	K	I	L	O	P	C	V	D	E	R
A	R	O	O	N	G	R	U	P	U	R	I	D	E	P	R	O	D	U	C	A	T	O	R	I	F	S
X	M	A	Q	W	E	R	T	Z	U	I	O	P	L	K	J	H	G	F	D	S	A	Y	X	C	V	B
A	A	D	F	P	E	R	S	O	A	N	A	F	I	Z	I	C	A	A	U	T	O	R	I	Z	A	T
U	J	Z	H	N	T	G	B	V	F	R	E	P	R	E	T	W	S	E	D	R	F	T	G	Z	H	J
D	F	T	G	Z	I	N	T	R	E	P	R	I	N	D	E	R	E	F	A	M	I	L	I	A	L	A
A	S	O	C	I	A	T	I	E	I	N	T	R	E	P	R	I	N	D	E	R	E	F	A	M	I	L
I	F	D	S	A	Y	X	C	V	S	O	C	I	E	T	A	T	E	A	G	R	I	C	O	L	A	W

Bibliografie

- 1) Chiran A, Gându E -*Economia creșterii animalelor*, Editura Prahova, 2003;
- 2) Chiran A, Gându E.- *Zootehnie și marketing*, Editura I.I.de la Brad, 2000;
- 3) Hutu I. - *Managementul fermei familiale –ghid pentru specialistul rural*, Ed. Mirton, Timișoara, 2008;
- 4) Popescu V., - *Cum lucrăm pământul*, Ed. tehnică agricolă –București, 1993;
- 5) Oancea M -*Managementul, gestiunea economică și strategia unităților agricole*, Editura Ceres 2007;
- 6) Legea nr. 285/2015 pentru modificarea Legii nr. 37/2015 privind clasificarea fermelor și exploatațiilor agricole a fost publicată în Monitorul Oficial nr. 874/ 23 noiembrie 2015;
- 7) Legea Nr. 21/2019 din 8 ianuarie 2019 pentru modificarea și completarea Legii cooperăției agricole nr. 566/2004.